

ΑΝ ΜΟΧΣΑΙ

ἔως Α' Φγ. Τετ', 15 Απριλίου 1893

Ἐν Ζαυβόφ.

Μελέτη μελ. α
ὑπ. Α. Α. [εὐαγγελιστῶν]

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

οίκιας, εἰσῆλθομεν μετ' ἄλλων ἐντὸς πενιχοῦ οἰκίσκου, παρὰ τῇ συνουσίᾳ τῶν Ταξιαρχῶν καὶ ἐκεῖ εὗρομεν γυναῖκα διὰ τῆς μιᾶς χειρὸς κρατοῦσαν τὰ τέκνα τῆς καὶ διὰ τῆς ἄλλης δεικνυούσης εἰς ἡμᾶς σανίδωμα καταρρεῦσαν. Ἐκεῖ, ἔλεγεν, ἐκεῖ εἶγε πλακωμένος ὁ ἀντρας μου καὶ ἐκλαίει καὶ ἐζήτει καὶ αὐτὴ νὰ ριφθῇ εἰς τὸ βάθος ἐκεῖνο, ἂν μὴ τὸ τῆς μητρότητος αἶσθημα ὑπερίσχυεν ἐκείνου τῆς συζύγου. Τοῖχος ὑψηλὸς παραπλεύρου τινὸς οἰκίας εἶχε καταρρεῦσαι ἐπὶ τῆς στέγης τοῦ οἰκίσκου, ὅπου κατῴκει ὁ δυστυχὴς Ἀντώνιος Τσακούσης, ἡ σαθρὰ στέγη συτριβείσα κατέπεσεν ἐπὶ τοῦ δωματίου, ἐν ᾧ τὴν προηγουμένην νύκτα φοβηθεὶς εἶχε μεταφέρει τὴν κλίνην του ὁ δυστυχὴς ἐκεῖνος θεωρήσας τοῦτο στερεώτερον καὶ ἐπομένως ἀσφαλέστερον, τὸ δὲ σανίδωμα τοῦ δωματίου ὑπὸ τὸ βάρος τοῦ τοίχου ὑπεχώρησε καὶ κατασυντριβὲν συμπάρεσυρεν ἐν τῷ ὑπογείῳ τὰ ὀλίγα ἐπιπλά, τὴν κλίνην, τὴν στέγην, τοὺς λίθους καὶ ὑπ' αὐτὰ ὅλα τὸν βαρύμοιρον Τσακούσην. Ὅταν μετὰ κοπιῶδη ἀγῶνα ἀφγρέθησαν οἱ λίθοι, αἱ δοκοὶ καὶ τὰ χῶματα τὰ κατακαλύπτοντα τὸ μέρος ἐκεῖνο, τότε ἐφάνη μία χεὶρ, εἶτα μία ἄπνους κεφαλὴ καὶ τέλος τὸ ὅλον σῶμα τοῦ Τσακούση θερμὸν ἔτι καὶ μεμωλωτισμένον. Διὰ τινων λέξεων νὰ παρηγορηθῇ τότε ἡ πτωχὴ του ἐκείνη σύζυγος, πρὸ τῆς ὁποίας τοιαύτη σκηνὴ ἐξετυλίσσεται, πῶς νὰ καταπαύσῃ τὰ δάκρυα ὁ ἀδελφὸς του Διονύσιος καὶ ἡ ἀδελφὴ του Ἑλένη βλέποντες νεκρὸν ἐκεῖνον ὅστις ἐχρησίμευεν εἰς αὐτοὺς, ὁρῶντες πρὸ πολλοῦ γονέων, ὡς πατὴρ; πῶς τέλος νὰ ἐμποδισθῇ ὁ ἄλλος του ἀδελφὸς Ἀλέξιος, ὅστις, ὡς παράφρων, ἐκτύπη ἐπὶ τινος τοίχου τὴν κεφαλὴν του!!! Ἐγνωρίζομεν τὸν ἀτυχῆ Ἀντώνιον, ἦτο τίμιος καὶ ἐργατικὸς ἄνθρωπος μηδένα μηδέποτε βλάψας ἄλλ' ἦτο πεπρωμένον—ἅς εἰπώμεν καὶ ἡμεῖς μετὰ τοῦ πολλοῦ κόσμου—νέος ἔτι νὰ ταφῇ ὑπὸ τὰ βαρέα ἐκεῖνα ἐρείπια καὶ θνήσκων νὰ ἐγκαταλίπη ἔρημα δύο τέκνα, πτωχὴν δὲ καὶ ἀπροστάτευτον νεαρὰν σύζυγον.

Ὁ ἥλιος ἀνατείλας ἐφώτισε τὴν πόλιν κεκαλυμμένην ὑπὸ ἐρείπίων. Ὅπου δὴποτε ἴστατό τις, ὁπόθεν καὶ ἂν διήρχετο οὐδὲν ἐβλεπεν ἢ ἐρείπια, οἰκίας καταπεσούσας, τοίχους διερωγότας, στέγας θραυσθείσας, κεράμους συντετριμμένας, ἐπιπλά καὶ κλινωσρωμένας φύδην μίγδην κείμενα. Διήλθομεν τὰς κεντρικώτερας τῆς πόλεως ὁδοὺς, τὰς διαφόρους συνοικίας καὶ τὰς στενωποὺς. Πάντες ἦσαν εἰς κίνησιν, οἱ μὲν μετακομίζοντες τὰ ἐπιπλά των ἐκτὸς τῶν ἐτοιμορρόπων οἰκιῶν, οἱ δὲ ἀνασχάπτοντες ἐρείπια καὶ ἐκεῖθεν ἐξάγοντες τὰ μᾶλλον ἀναγκαῖα τούτων, ἐδῶ γυμνόποδα παιδιὰ ζητοῦντα νὰ φάγωσιν, ἐκεῖ φωνὰς, ἄλλου θρήνου, παντοῦ ἀπελπισίαν. Γραῖα ἐφέρετο ἐπὶ τινος φορείου νεκρὰ καὶ μεμωλωτισμένη καὶ ἐτοποθετήθη ἐν τῷ ναῷ τοῦ ἁγ. Ἰωάννου τοῦ Γουζέλη. Ἦτο ἡ δυστυχὴς Παράσκειη Μουζάκη, τὴν ὁποίαν κατεπλάκωσεν ἡ σέγη πεσοῦσα. Μετὰ μικρὰν ἀγὰ τὴν πόλιν περι-

οδεῖαν, ἤλθομεν εἰς τὸ Τηλεγραφεῖον μετὰ τοῦ προῖσκαμένου ἡμῶν κ. Συμεῶνος Ζορμπᾶ, νομάρχου τότε Ζακύνθου, καὶ τοῦ διευθυντοῦ τῆς Νομαρχίας κ. Δημ. Ζερβοῦ, ἐκεῖ δὲ ὁ Νομάρχης ἐπεμφεν εἰς τὴν Κυβέρνησιν ἐκτελεστὴς τηλεγράφημα, δι' οὗ περιέγραφε τὴν συμφορὰν καὶ ἐζήτει τὴν ταχεῖαν ἀποστολὴν εἰς Ζάκυνθον σκηνῶν, τροφίμων καὶ φαρμάκων. Ἐπανειλημμένοι ἦρχοντο αἱ εἰδήσεις ἐκ τῶν διαφόρων τῆς νήσου χωρίων, δι' ὧν ἐξηκριβοῦτο βαθμυδὸν τὸ μέγεθος τῆς καταστροφῆς, τηλεγραφήματα δημόσια καὶ ἰδιωτικά διημεῖβοντο ἀπαύσως καὶ ἡ μεγάλη τῆς Ζακύνθου συμφορὰ ἀνὰ τὸν πεπολιτισμένον κόσμον ἐν ἀκαρεὶ μεταδοθεῖσα δὲν βράδυνε νὰ προκαλέσῃ τὴν ἐκ τῆς καθολικῆς τῶν ἀνθρώπων ἀδελφότητος ἀπορρέουσαν συμπάθειαν. Οὕτως ἐν ἀγωνιώδεις τῶν πάντων ἐνασχολήσῃ καὶ ὑπὸ τὸ κράτος φόβου παρατεταμένου, ἕνεκα τῆς συνεχίσεως τῶν σεισμῶν, διέβρευσεν τὸ λοιπὸν τῆς τρομορᾶς ἐκείνης ἡμέρας, ὅτ' ἐπὶ τέλους ἐπλησίαζε καὶ ἡ νύξ.

Δανείσατέ μοι πρὸς σιγμὴν, σεῖς οἱ τῆς διανοίας μεγάλοι ἐργάται τὴν φαντασίαν σας, δανείσατέ μοι πρὸς σιγμὴν, ὧ ἀθάνατοι καλλιτέχναι, τὸν χρωστῆρα καὶ τὴν γραφίδα σας, ὅπως περιγράψω μίαν νύκτα κατόπιν ἐνὸς σεισμοῦ καταστροφικοῦ. Καὶ ὅμως οὐδὲ καὶ τότε πιστῶς θέλω δυνηθῇ νὰ περιγράψω ταύτην. Ὑπάρχει τι διαρκούσης τῆς ἡμέρας, τὸ ὅποιον, καὶ μὲ ὅλας τὰς καταστροφὰς καὶ μὲ ὅλους τοὺς φόβους τοὺς ὁποίους τρομεροὶς τις σεισμὸς δύναται νὰ προκαλέσῃ, τρόπον τινὰ σοὶ λέγει: „Θάρρει, ἔλπίζε“ ἄλλ' ὅταν τὸ φῶς τῆς ἡμέρας ἀρχίσῃ νὰ ἐκλίπῃ, ὅταν ὁ μέλας τῆς νυκτὸς μανδύας ριφθῇ ἐπὶ τῆς φύσεως καὶ σιγῇ θανάτου κατακαλύψῃ τὰ πάντα, ἐνῷ τὸ ἔδαφος σαλεύεται ὑπὸ τοὺς πόδας σου, τότε καὶ ὁ γενναϊότερος ἂν ἦσαι τῶν ἀνθρώπων δὲν δύνασαι νὰ μὴ αἰσθανθῇς τὴν καρδίαν σου ἐκκελυμένην ὑπὸ τρόμου καὶ ἀπελπισίας. Πῶς θὰ παρέλθῃ ἡ μακρὰ ἐκείνη νύξ; Ποῦ θὰ διαμείνης κατὰ ταύτην; Ὅλην τὴν ἡμέραν ἔτρεχες, ἐργάζεσθαι, ἡγωνίας, τὸ θέαμα τῆς καταστροφῆς ἐξήντηλσε τὰς δυνάμεις σου, ἔχεις ἀνάγκην μικροῦ ὕπνου, ὅπως καὶ πάλιν ἀνακτήσῃς τὰς δυνάμεις σου ἐκεῖ νας, ὅπως δυνηθῇς καὶ αὐριον ν' ἀγωνισθῇς... Ποῦ θὰ διαμείνης; Ὑπὸ τὴν σέγην τῆς οἰκίας σου τὴν ὁποίαν ἐθεμελίωσαν οἱ προπάτορές σου, ἡγείραν οἱ κόποι τῶν πατέρων σου καὶ ἐλεύκανεν ὁ ἰδικός σου ἰδρώς; Ἄλλ' αὕτη κατέπεσεν... Ὑπὸ τὸ τέμενος, ἐνθα λατρεύεις τὸν Θεόν σου;... Ἄλλ' αἱ γωνίαι του διεσαλεύθησαν... Ὑπὸ τὰ ἐρείπια τέλος; Ἀλλὰ καὶ ἐκεῖνα ἀπειλοῦσι πτώσιν. Εἰς τοίχος, μία γωνία, ἐὰν δὲν σὲ φονεύσῃ, θὰ σὲ καταπλακώσῃ ἀφεύκτως. Οἱ λίθοι καὶ τὰ χῶματα θὰ σὲ σκεπάσωσιν. Ὅγκολιθὸς τις θὰ πιεζῇ τὸ στήθος σου. Θὰ θελήσῃς ν' ἀναπνεύσῃς καὶ δὲν θὰ δύνασαι, θὰ θελήσῃς νὰ φωνάξῃς καὶ ἡ φωνὴ σου θὰ πνίγεται ἐν τῷ λάφυγγι, θὰ καταβάλλῃς ὅλας σου τὰς δυνάμεις ὅπως κινηθῇς καὶ δὲν θὰ δύνασαι ν' ἀνυψώσῃς τὴν χεῖρά σου, τὰ χῶματα θὰ φράξωσι τοὺς ὀφθαλμούς σου, θὰ παρακαλῇς ἄλλ' οὐδεὶς θ' ἀκούῃ τὴν φωνήν σου, θὰ σκεπτεσάτω τὸς οἰκίους σου, ὑπὸ τῆς αὐτῆς καὶ οὐ ἀγωνίας

βασιανίζομένους ἢ, ἐὰν ζῶσι, ζητοῦντας νὰ σὲ ἴδωσι, νὰ σὲ βαρύνῃσι καὶ δάκνων ἐκ τῶν πόνων καὶ τῆς ἀγωνίας τοῦς λίθους καὶ τὰ χρώματα τὰ ὅποια θὰ φινώτουν τὸ στήθος σου θ' ἀποθάνῃς, ἀφοῦ γνωρίσῃς ἐν ὀλίγαις στιγμαῖς ἴσως τὸ φοικαδέσσερον τῶν θανάτων, χωρὶς νὰ πταίῃς, χωρὶς νὰ δύνασαι νὰ ζητήσῃς ἐν ἡμερταῖς. Ὡς οἱ σείσμε, σείσμε, ὄργανον καταστροφῆς καὶ θανάτου, ἀφοῦ προσβάλλεις τὰ ἱερώτερα τῶν ἀνθρώπων αἶσυλα, τοὺς ναοὺς καὶ τὰς οἰκίας των, ἀφοῦ ἐν τῷ ἔργῳ τῆς καταστροφῆς προκαταλαμβάνεις τὸν πανδαμάτορα χρόνον, ἀφοῦ ἔχεις τὴν δύναμιν ν' ἀνατρέπῃς τὴν φύσιν, ἐάν δὲν εἴσαι Θεὸς τί λοιπὸν εἶσαι; Ἀλλ' ἔτι, ἀλλ' ὅ,τι καὶ ἐν εἴσαι ἡ ἀνθρωπότης πάντοτε θὰ φοιτᾷ ἐπὶ τῷ ὀνόματί σου καὶ πάντοτε ἡ παρουσία σου θὰ ἦνε προμερά.

Καὶ ὅμως ἦτο ἀνάγκη οἱ ἄνθρωποι ν' ἀναπαυθῶσιν ὀλίγον, διὰ τοῦτο ἄλλοι μετώκησαν εἰς χαμωγαῖας οἰκίας, ἄλλοι κατασκεύασαν ἐκ τοῦ προχείρου σκηνὰς ἢ παραπήγματα, ἄλλοι ἐμίσησαν ἀμύχας κεκλεισμένας, ὅπως διέλθωσι τὴν νύκτα ἐκείνην καὶ ἄλλοι τέλος ἐπεβίβασθησαν εἰς τὰ ἐν τῷ λιμένι πλοῖα. Καὶ ἡ νύξ πρὸς ἡμέραν, οἱ δὲ δυνάμενοι νὰ κλείσωσι τοὺς ὀφθαλμοὺς των εἰς ὕπνον συνεχῶς ἀφουπνίζοντο ἔντρομοι ὑπὸ νέας τοῦ ἐδάφους δονήσεως. Ὅτε ὅρας ἀκριβῶς μετὰ τὸ μεσονύκτιον νέος σεισμὸς ἰσχυρὸς καὶ ἱκανῆς διαρκείας συνεκλόνησε τὴν νῆσον, νέας ἐπανεγκλῶν καὶ δὴ ἐν τῇ ἐξοχῇ, καταστροφῆς, κορυφώσας δὲ τὸν τρόμον εἰς τοὺς περιτρόμους κατοίκους. Ἐφυγον οἱ ἄνθρωποι ἐκ τῶν οἰκιῶν των, ἄλλοι μόνοι, ἄλλοι μετ' ἄλλων, ὅπως σῶθῶσιν, οἱ μὲν ἀσκεπταί, οἱ δὲ ἡμίγυμνοι καὶ ἄλλοι κεκλυμμένοι διὰ κλινοσκεπασμάτων ἢ ἄλλων προχείρων καλυμμάτων καὶ ἐντὸς ὀλίγου χρόνου ἡ παραλία ὅλη ἐπληρώθη λαοῦ πάσης κοινωνικῆς τάξεως καὶ ἡλικίας ἀμφοτέρων τῶν φύλων, βαδίζοντες τὴν πρὸς τὸν ναὸν τοῦ Ἀγίου Διονυσίου ἀγούσαν. Αἰτήσεις θερμαί, προσευχαί, ἐπικλήσεις ὑπὲρ ἀποτροπῆς τοῦ κακοῦ ἐξήρχοντο ἐκ τῶν χειλέων σχεδὸν πάντων, ἀλλ' ὁ θαίμων τῆς καταστροφῆς καθ' ὅλην ἐκείνην τὴν νύκτα ἐξακολουθεῖ τὸ ἔργον του. Εἶχον καταφύγει μετ' ἄλλων εἰς τι παρὰ τῇ παραλίᾳ παραπήγμα ὅπερ ἔχρησμένον, ὡς κρηνηϊόν. Εἶμεθα ἀσφαλεῖς ὑπὲρ πάντων τῆς καφαλῆς μας, ἀλλ' ὑπὸ τὰς πόδας μας; Τὸ ἔδαφος συνεχῶς ἐσειετο. Ἐν παρατεταμένον Σείσμος τινὸς ἐξ ἡμῶν ἐπέβαλε σιγὴν εἰς τοὺς παρακαθημένους καὶ, ὡς δὲ ἡλεκτρισμοῦ, πάντες σιωπῶντες ἀγωνιστῶς ἀναμένοντες... Τί; Σείσμον!!! Δὲν γνωρίζω, ἐάν ὁ μέλλων, νὰ καριτομηθῇ κατὰδικος ἀναμένει τὸν δῆμιόν του μετὰ μεγαλητέρας ἀγωνίας, ἢ ὅσας ὁ ἀναμένων σεισμὸν αἴρῃς τὴν σιγὴν ἐκείνην διέκοπτεν ἡ λέξις Σείσμος ἐνός ἐξ ἡμῶν καὶ πάντες, ὡς εἰς πρόσταγμα στρατηγοῦ, ἡγειρόμεθα εἰς ἀτακτον τρεπόμενοι φυγῇ. Ὁ σεισμὸς παρήχθετο καὶ ἡμεῖς ἐπανερχόμεθα εἰς τὴν θέσιν μας πάντοτε ἀγωνιστῶς ἀναμένοντες τὴν καταστροφὴν, μέχρις οὗ ἐν ἐφύμῳ καὶ ἡ πρώτη. Καὶ καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν ταύτην εἰκοσὶν

τοῦ μηνὸς αἱ δονήσεις δὲν ἐπαύσαν κατὰ μικρὰ διαστήματα συγκλονίζουσαι τὰ ἔδαφος τῆς νήσου, δύο δὲ ἰσχυραὶ τούτων περὶ τὴν ἑσπέραν τῆς αὐτῆς ἡμέρας ἠνάγκασαν τοὺς κατοίκους νὰ ἐγκαταλείψωσι τὰς οἰκίας των πεινῶντες δὲ καὶ ριγοῦντες νὰ διέλθωσι τὴν νύκτι ἐκείνην εἴτε πάλιν ἐν προχείροις παραπήγμασιν, εἴτε ἐν ἀγοραῖαις ἀμαξίαις, εἴτε ἐν λέμβοις καὶ πλοίοις, εἴτε καὶ ἐν ὑπαίθρῳ. Τὸ θέαμα ἦτο ἀληθῶς τραγικώτατον. Τὸ νὰ διέλθῃ τις τὴν νύκτα ἐν σκηνῇ, εἴτε καὶ ἐν ὑπαίθρῳ ἐξφειωμένος πλέον πρὸς τὰ ψύχη καὶ τὰς κικουχίας εἶνε εὐκολον, ἀλλὰ νὰ βλέπῃ τις πρὸς ὅσους γυννηθέντα καὶ ἀνατραφέντα ἐν τῷ μέσῳ τῆς γλῆθς καὶ τοῦ πλούτου περιφερόμενα καὶ διανυκτερεύοντα ἐν τοιαύτῃ ἐποχῇ καὶ ἐν ὑπαίθρῳ, φέροντα τὸ ψύχος τῆς νυκτὸς ἐξώθεν καὶ ἐσωτερικῶς τοῦ κινδύνου τὸν τρόπον δὲν εἶνέ τι μικρόν. Καὶ ὅμως ἡ Ἀνάγκη, ἡ μεγαλειτέρα αὐτῇ ἀρχὴ εἰς ἣν δύναται νὰ περιπέσῃ ὁ δυστυχὴς ἄνθρωπος, καθίστη ὑποφερτὴν τὴν κατάρασιν ἐκείνην. Διαρκούσης τῆς νυκτὸς ἐγένοντο ἄνω τῶν 10 δονήσεων, ἐκάστη τῶν ὁποίων ἐξήγειρεν εἰς τὰ ἀπηυδνηκότητα πνεύματα τῶν κατοίκων τὴν ιδέαν τῆς καταστροφῆς. Ἡ ἐπομένη (21) ἦτο ἡμέρα νηστείας καὶ προσευχῆς. Εἰς τοιαύτας φοβερὰς περιστάσεις τὸ θρησκευτικὸν αἶσθημα ἐκ τῶν πρώτων ἐξεγείρεται ἐν ταῖς καρδίαις τῶν ἀνθρώπων. Δι' ἐντύπου ἐγκυκλίου τοῦ ὁ Σεβασμιώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ζακύνθου Δ. Λάτς, προσεκάλει τοὺς κατοίκους τὴν 10 πρωΐνῃν ὥραν ἐξω τοῦ ναοῦ τοῦ Ἀγίου Διονυσίου, ὅπου ἐμαλλε νὰ γίνῃ δέσφαις εἰς τὸν Προστάτην ὑπὲρ διασώσεως τῆς νήσου ἐκ τοῦ κινδύνου. Πλέον τῶν πέντε χιλιάδων λαοῦ παντὸς θρησκευμάτων προσῆλθον εἰς τὴν ἐξω τοῦ ναοῦ τοῦ Ἀγίου Διονυσίου πλατεῖαν τῆς Ἀμμου καὶ ἐπὶ τῆς ὀλίγῃ μακρᾷ τοῦ ναοῦ στηθείσης ἐξέδρας τοποθετηθέντος τοῦ ἱεροῦ τοῦ Ἀγίου Δειψάνου, ὁ Ἀρχιεπίσκοπος μετὰ τοῦ κλήρου γυνυκλινῶς ἐδεήθησαν τοῦ Προστάτου Ἀγίου ὑπὲρ καταπαύσεως τοῦ κακοῦ καὶ διασώσεως τῆς νήσου ἐκ τοῦ κινδύνου. Μὲθ' ὃ ἐξεφώνησε λόγον περὶ μετανοίας, σχετικὸν ἐν ὁμοίαις περιστάσεσι καὶ τὸ συγκινητικώτατον ἐκεῖνο θέαμα λαοῦ κεκλιμένα ἔχοντος τὰ γόνατα καὶ τοὺς δακρυδρόκτους ὀφθαλμοὺς προσηλωμένους ἐπὶ τοῦ ἐκ χρυσοῦ ἀπαστράπτοντος ἱεροῦ σκηνώματος διελύθη, τῶν πάντων ἀποσυρθέντων μετὰ τὴν ἐν τῷ ναῷ εἰσαγωγὴν τοῦ ἱεροῦ Δειψάνου εἰς τὰ ἴδια. Πλην οὔτε αἱ τόσαι εὐχαί, οὔτε τὰ τόσα χυθέντα δάκρυα ἴσχυσαν πρὸς ἀποσόδησιν ἐκ τοῦ κινδύνου, διότι μίαν περίπου ὥραν μετὰ τὸ τέλος τῆς παρακλήσεως καὶ ἀκριβῶς τὴν 1 μ. μ. σεισμὸς ἀρκοῦντως ἰσχυρὸς συνταράξας κοσκινηδὸν τὴν νῆσον ἠνάγκασε τοὺς πάντας σχεδὸν νὰ ἐγκαταλείψωσι τὰς κατασταμένους οἰκίας των καὶ νὰ καταφύγωσιν εἰς τὰς πλατείας καὶ τὴν παραλιακὴν ὁδόν. Ὡς νὰ μὴ ἤρουν δὲ τὰ κακὰ, ἡ μᾶλλον, ἵνα μίαν ἔτο φορὰν ἀποδειχθῇ ἡ ἀληθεία τοῦ παλαιῦ ἀξιώματος, ὅτι τὰ κακὰ ὅλα ὁμοῦ ἐπέρχονται, ὁ Μουσεῖος ἠέσούριος ἐρχοῦντα μετὰ κεραυνῶν καὶ ἀνέμων

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ

ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ
ΜΟΥΣΕΙΟΝ ΛΗΣΟΥΡΙΟΥ

Τὸ φτωχὸ λείψανόμου μὴν τὸ κάμετε
Κουτσουλόζυλο, ἔντυόντες το ζολίδια·

Μὲ ρολόγια χρυσά, μὲ πουνταπέτα,
Μὲ δαχτυλίδια, μὲ γλαστὲ χειρόχτις
Ἵς γιὰ νὰ ἔκῃ πρώτη φορὰ τὴ νύφη,
Ἢ ὅς γιὰ τὸ χορὸ τοῦ βασιλέως.

Πράγματα τοῦτα κουτσουνοπρεπέστερα.

Σὲ κουφάρι ποῦ βγαίνει γιὰ τὸν τάφο,
Τὰ ζολίδια εἶν' ἀνάρμοστα, εἶναι χλεῦη.

Μὴ δὲ τὸ ρεῖλετ' ἔξω ἀπὸ τὸ σπῆτι

Εἰσκαπο, νὰ γενῇ θάνατος τοῦ τόπου.

Τ' ἄγρια τοῦτα θεάματα νὰ παύσουνε

Μίστα ρε; χῶρες, ποῦ ζοῦνε ἀνθρώποι

Ἡμερωμένοι. Τοῦτα ν' ἀφεθοῦνε

Τώρα-πλέον ζοῦς ἄγριους, τοῦς ὁποίους

Μόνος ὁ τρόμος ἤμπορεῖ νὰ πλήξῃ.

Ἐμὲ τὸ λείψανόμου νὰν τὸ βάλετε

Καὶ νὰν τὸ κλείσ'τε ταχτικὰ τὴν κάσα,

Καὶ νὰν τὸ ἔπατε κατευθεῖαν τὸν τάφο.

Ἄν κανένα παπῆς χριστιανικέψη,

Καὶ συγχωρόντασμου ὅσα ἐξεμπροσίνισα

Τῶν συμπαπιδωνέτου, ἴσως θελήτει

Ν' ἀκολουθήσῃ ὡς λειτουργὸς ἱερέας,

Ἄ; πᾶν κ' ἐκεῖνος, μὰ ἕνας, ἕνας μόνος,

Περσσότεροι ἀπὸ ἕνας ὁ ἕνα λείψανο

Δὲν ἔχει βέβαια νόημα κανένα.

Στοῦς πολλοὺς ποικιλόχρωμους παπαδέμας,

Σὲ περίσσεια τέτοια, ἐγὼ δὲν βλέπω

Ἡκερὰ τὸ θάνατος ὅλην τὴν ἀγριότητου.

Ὅταν τὸ λείψανόμου ξεπορτίξῃ,

Μὴν πετάξτε ἀγγεῖα ὅχι τὸ παρεθύρι,

Νὰν τὸ τσακίσ'τε, τάχα γιὰ τὸ ἔθνημα.

Ἐθνημα ἀνόητος, ποῦ ἄλλο δὲν δηλοῖ

Παρὰ πῶς ἐτσακίσετε τὸ ἀγγελίστας.

Προσέξ'τε τὴν κλοπὴν ποῦ πάντα γίνεται

Σὲ περίσσεια τέτοιες εἰς τὸ σπῆτι,

Ἀπὸ τῆς γειτωνίᾳς τῆς γυναικοῦλες,

Κι' ἄλλους ἴσως ἀκόμη παρεμβάτες,

Ὅπου ἀκάλεστοι τότε συμμαχίζονται

Στὸ σκοτισμένο σπῆτι, μὲ τὴν πρόρρηση

Πῶς νὰ συλληπηθοῦνε, ἢ νὰ βοηθήσουνε

Καὶ τὸν ἴδιο καιρὸ κλεφτολογοῦνε.

Δὲν θέλω νὰν τὸ βγάλ'τε σερνάδα

Μὲ μουσικὴ, καθὼς τὸ συνηθοῦνε,

Νὰ κάμετε μ' ἐδαῖτο πανηγύρι·

Τὸ φθάνει ἡ δυστυχία τοῦ θανάτου μου.

Παρακαλῶ νὰ μὴν τὸ ταμπουρλίσετε. (1)

Δὲν σᾶς θέλω νὰ ἔπατε ἀπάνουθ' ἐμοῦ

Νὰ ἐκφωνήσετε λόγους νεκροσήμερος·

Κατὰ ποῦ τώρα—πλέον συνηθίζεται

Γιὰ ὅλους ὅσους σήμερα ἔπεθαίνονε.

Ἵς γιὰ νὰ δείξουν' πῶς κ' ἐδῶ ἐφαρμόζουνε

Τὰ ὀχλαγάπητα ἰσότῃς, ἀδελφότης.

Μὴ μὲ τέτοια βαρύνετε ὅσους ἔπανε

Νὰ συντροφίσουν' τὸ στερνὸ μου ἔδυμα,

Ἀρκετὰ βαρεμένοι ἀπὸ τὸ δρόμο.

Ἀφ' οὗ ἡ νεκρολογία ἐκφωνήθηκε

Καὶ στοῦς χοντροειδέστους χυδαίους,

Γιατὶ, ποῖός ἔχει πῶς, κι' αὐτοὶ ἐπλουτήσανε,

Ἢ γιὰτὶ ὁ νεκρολόγος εἶχε χρεια

Νὰ μᾶς δείξῃ ἱκανότητα ἀπὸ τότε

Ἐχάσανε τὸν πρῶτον τοὺς σκοποῦ,

Κ' ἐνταυτῇ τὴν ἀξία τοὺς. Δὲν εἶν' πλέον

Διακριτικὰ, τιμητικὰ προσφύματα

Ἵς τὴν ἐνθύμησι ἐνός διακεκριμένου.

Ἀλλὰ εἶν' κι' αὐτὸς συνηθισμένο μέρος

Τῆς τελετῆς· ὅταν Εὐαγγέλιο, Ἀπόστολος,

Ἢ καθ' ἄλλο νεκρόσιμον θροπάρι·

Νεκρόσιμη προσθήκη, ποῦ νεκρόνει

Ἐκείνους ὅπου βιάζονται νὰ φύγουνε.

Σᾶς παραγγέλλω ἀκόμη γιὰ τὸ σήμαμα.

Ἢ φοικώδης ἐκείνη διασκέδαση

Τῶν παιδιῶν τοῦ δρόμου, νὰ μὴ γένῃ.

Μὴ βάλ'τε στὲς καμπάνες βασκαροῦδια

Νὰ ἐνοχλήσουν' τὸν κόσμον χωρὶς δίκην.

Ἀφίστ' ἐκεῖνα τ' ἄγρια, τὰ θάνατуса,

Ποῦ δὲν εὐφραίνουν' τώρα-πλέον κανέναν,

Κι' ἄλλους ἐξεναντίας ἀδημονοῦνε.

Μωροὶ ἀνυχρονισμοὶ ποῦ βασανίζουνε

Ὅλην τὴν σημερινή μας κοινωνία.

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

(1) Ἄλλη φορὰ ἐταμπουρλίζανε τοὺς κακοῦργους.

Καὶ δὲν τολμοῦμεν ὅμως νὰ 'μιλήσουμε
 Γιατὶ ἀκόμη δὲν ἔχουμε τὸ θάρρος
 Νὰ 'ποῦμ' ὅλοι «στὸ Διόλοιο ἢ καμπάνες.»
 Μ' ἀπάνου σ' ὅλα τοῦτα ἐπιθυμῶ
 Καὶ παρακαλεστᾷ τὸ 'ξαναλέω,
 Ουμνηθεῖτε—Ζητῶ ἀπὸ τὴν ἀγάπη σας.
 Τὸ λείψανό μου μὴν τὸ 'βγάλετε ἔξω
 Πολὺ γρίγορα, κ' ἴσως κινδυνέψετε
 Νὰ μὲ χῶσ' τε κ' ἐμὲ μαζὶ μ' ἐδαῦτο,
 (Καθὼς κάποτε τοῦτο συνεβαίνει.)
 Χόνοντες εἰς τὴ γῆ τὸν ἀνθρώπο σας.
 'Αφήσετέτο ἀλάνθαστο νὰ δόσῃ
 Σημεῖο θανῆς, τὴ σάπιση, καὶ τότε,
 Μὰ τότε μόνον 'ὀγάλητετο ὃχ τὸ σπῆτι.
 Τὸ σπῆτι ἐκεῖνο ποῦ γιὰ τόσους χρόνους
 Μ' ἐδάσασε, μὲ ἠθέλησε, μὲ ἀγάπησε,
 'Μπορεῖ νὰ μὲ βαστάξῃ 'λίγο ἀκόμη,
 Νὰ βεβαιωθῇ νάμαι ἐντελῶς 'ὀγαλμένος
 Μέσαθε ἀπὸ τὸ λείψανο ποῦ ἀρίνω·
 Χωρὶς νὰ κινδυνέψετε νὰ ρίξετε
 Κ' ἐμὲ μ' ἐκεῖνο ἀντάμα μὲς' στὸν τάφο,
 'Ακόμη ζωντανόνε! νὰ συνέλθω,
 Καὶ στὴν ἀπορρη ἐκείνην ἀγωνία,
 Νὰ βλαστημῶ τὴ φύση, καὶ σὲς ὅλους.

Α. Λ.

ΕΚ ΤΟΥ ΛΕΥΚΩΜΑΤΟΣ ΠΑΤΡΟΣ

(συνέχ. ὅρα προηγ. φυλλ.)

'Αγνοῶ ἂν ὅλοι οἱ πατέρες βλέπωσιν ἐν τοῖς τέκνοις αὐτῶν
 ὅ,τι βλέπω ἐν τῷ ἐμῷ· ἤξεύρω ὅτι ὅσα τὸ θεωρῶ τόσα μᾶλλον
 θαυμάζω τὴν ἀπειρον ἐρασιμότητα τῆς παιδικῆς ἡλικίας, ἥτις μᾶς
 φαίνεται ὡς ἀμοιβὴ δοθεῖσα παρὰ τοῦ θεοῦ εἰς τὰς ἀδημονίας
 αἰετὰς φροντίδας ὅσας αὐτὴ μᾶς στοιχίζει. 'Εχει κινήσεις κεφα-
 κλῆς, ἐκφράσεις ἐκπλήξεως, ἀστραπᾶς μειδιήματος, χειρονομίας ἀστρα-
 πιαίας, θωπείας, ἀκκισμοῦς, μνηταμιότητος ἀνεκφράστους ἀποσπώσα-
 μοι κραυγὴν ἀγάπης—Μὴ μὲ προκαλῆς!—τῷ λέγω ἐνίοτε. Καὶ ἐν τῇ
 μαγευτικῇ ταύτῃ χάριτι χειρονομιῶν καὶ στάσεων, ἀπείρος ποικιλία
 συνδῆς μεταμorfosis, μία ἀνὰ πᾶσαν στιγμὴν ἐκπληξίς. Μοὶ φαίνε-
 ται ὅτι κεκλεισμένος μετ' αὐτοῦ ἐντὸς μεμονωμένου τινὸς φρουρίου
 ἄνευ βιβλίων, ἄνευ ἐργασίας, μὲ μόνην τὴν φροντίδα τοῦ νὰ φυλάτ-

τω αὐτὸ, οὐδὲ πρὸς στιγμὴν θὰ καταλαμβάνοιεν ὑπὸ ἀνίας.

* * *
 Ἀρχίζει, ὁμιλοῦν, νὰ συνδέῃ δύο προτάσεις. Μεγάλῃ δι' ἐμὲ εἶ-
 ναι εὐχαρίστησις τὸ ν' ἀκολουθῶ μετὰ προσοχῆς τὴν ἐργώδη ἐξω-
 τερικευσιν τοῦ λογισμοῦ του, νὰ βλέπω διὰ τίνων ξενοτρόπων τε-
 χνασμάτων ἐκφράζει τὴν ἀπλουστέραν ἰδέαν, μὲ ὁποίας κωμικᾶς
 τοῦ προσώπου συστολᾶς προσφέρει πᾶσαν νέαν λέξιν, πῶς σύρει καὶ δια-
 στρέφει καὶ ἐκθλίβει τὸ ἐξ εἰκοσιπέντε λέξεων μικρὸν κεφάλαιόν του·
 ὁποίας τερατώδεις σαρβωλώσεις, ὁποίας κολοσιαιᾶς γραμματικὰς
 σφαγιάσεις, ὁποία πελώρια καὶ ἀπίστευτα λάθη, ἐκφέρει ἐν ἀφελ-
 εστάτῃ βεβαιότητι, ἀλλοιομόνον δ' ἐνίοτε εἰς τὸν κατὰ πρόσωπον
 αὐτοῦ γελῶντα! Σημειωτέον δὲ ὅτι ἐν τῇ ἡλλοιωμένῃ καὶ ἡμαρτη-
 μένῃ τούτῳ γλωσσικῷ αὐτοῦ ἰδιώματι, μίαν ἡμέραν διορθώνει μίαν λέ-
 ξιν, μίαν ἄλλην σχηματίζει ὁρθῶς φράσιν τινὰ, ὀλίγον δὲ κατ' ὀλίγον
 αἱ λέξεις τάσσονται κανονικῶς, τὰ δὲ δυσπρόφερτα σύμφωνα ἐκφέ-
 ρονται καθαρὰ καὶ ἡχηρά, μέχρις οὗ τὸ ὄργανον καταρτισθὲν καὶ
 ἐν ἀρμονίᾳ τεθὲν, θὰ δυνηθῇ νὰ λάβῃ μέρος εἰς τὴν συναυλίαν τῆς οἰ-
 κιακῆς συναναστροφῆς, τυχεῖαν μόνον παρήχησιν ἐνίοτε ἀποτελοῦν.

* * *
 Παράδοξον, πρῶτον ἤδη σήμερον τὸ σκέπτομαι! τὸ προσωπάκι
 τοῦτο, ἡ λεπτὴ αὐτὴ φωνούλα, ἡ ἀγγελικὴ αὐτὴ χάρις, ἡ φαιδρύνου-
 σα τώρα τὴν ζωὴν μου, μετὰ τινα ἔτη δὲν θὰ ὑπάρχωσι πλέον.
 Πᾶσα παρερχομένη ἡμέρα μοὶ κλέπτει τι ἐκ τοῦ ροδοπλάστου τούτου βρέ-
 φους. Μετὰ τινα ἔτη αὐτὸ θὰ ἔχῃ ἄλλο πρόσωπον, θὰ ὁμιλῇ μὲ ἄλλην
 φωνήν, ἄλλως πῶς θὰ χειρονομῇ, καὶ ἐκ τοῦ σημερινοῦ πλάσματος
 θὰ μοὶ ἐναπολειφθῇ μόνον εἰκὼν τις καὶ ἀνάμνησίς τις. Τὸ σωμα-
 τάκι τοῦτο δὲν εἶναι ἡ μορφή διερχομένη ἐνώπιόν μου καὶ μέλ-
 λουσα νὰ ἐκλείψῃ. Παραλογῶ, ἀλλ' εἶναι σκέψις εἰς ἄκρον θλίβουσα με.

* * *
 Δὲν ἐννοῶ πλέον, τώρα, πῶς ἡδυνήθην νὰ ζήσω ἐπὶ τοσοῦτον, σχε-
 δὸν εὐτυχῆς, ἐντὸς οὐκίας πάντοτε ἡρέμου—ὅπου ποτὲ δὲν ἦτο μία
 καρέκλα ἔξω τῆς θέσεως αὐτῆς,—ὅπου ποτὲ δὲν ἐθραύετο μία φιά-
 λη,—ὅπου ποτὲ δὲν προσέκοπτε τις ἐπὶ τινος ἀθύρματος, ὅπου δὲν
 κατεσκευάζοντο ποτε χάρτινοι πετεινοί,—ὅπου οὐδεὶς ποτε ἐφαίνετο
 ὑπὸ τινα τρέπεζαν,—ὅπου πελώρια μόνον κλῖναι ἦσαν,—ὅπου βρα-
 δέα καὶ βαρέα βήματα μόνον ἠκούοντο,—ὅπου σοδοραὶ φωναὶ ἠκούον-
 το λέγουσαι ἄνευ γραμματικῶν λαθῶν πράγματα πάντοτε λογικά.

* * *
 Συχνάκις, βλέπων αὐτὸ οὕτω καλῶς ἐνδεδυμένον καὶ καλῶς τετραμ-
 μένον, μὲ σωρεῖαν ἀθυρμάτων ἐνώπιον αὐτοῦ, λέγω κατ' ἐμαυτόν.—
 —Καὶ ἂν αἰφνιδια τῆς τύχης ἀνατροπὴ μὲ ἠνάγκαζε νὰ μὴ φέρωμαι
 αὐτὸν πρὸς αὐτό, τὸ αἶμά μου ὅλον ἀναταράσσεται θιαίως ἐν τῇ σκέψει
 ταύτῃ, καὶ αὐτὸς αὐτὸς τὸ μέτωπόν μου ἀνυψοῦται καὶ ἡ ψυχὴ ὡς γί-
 νηται ἀνορθοῦται! Ὁχι, παιδί μου, ποτέ! καὶ ἂν ἐκαστον ἀθυρμά

σου δι' ἐργασίας ολοκλήρου νυκτός ὤφειλον ν' ἀγοράσω, ἂν ἕκαστον νέον φόρεμά σου διὰ μιᾶς τοῦ μετώπου μου ρυτίδος ὤφειλον, νὰ ἐξοφλήσω, πᾶσον ἡμέραν σου εὐχάριστον διὰ πλοκάμου λευκῶν τῆς κεφαλῆς μου τριχῶν ἂν ὤφειλον νὰ πληρώσω, ἂν ὅπως διατηρήσω τὴν ροδόχρουν τοῦ προσώπου σου ὄψιν ἐμελλον νὰ θρασυίσω τὴν νοῦν καὶ τὸ σῶμά μου! Τί θὰ μ' ἐμελλον ἂν ὁ κόσμος θὰ ἐγέλα με τὸ ἰσχυρὸν πρόσωπόν μου καὶ τὸ τετραμμένον φόρεμά μου; Ἐγὼ θὰ σὲ ὠδήγουν εἰς περίπατον μαζὶ μου εἰς μεμονωμένον τι ἐξοχικὸν τι μέρος, καὶ θὰ ἔμενον ἐκεῖ ἵνα βλέπω τὸν ἥλιον δύοντα θλίβων τὴν κεφαλὴν σου ἐπὶ τῆς καρδίας μου. Ἀ! μὴ φοβοῦ! Μεταξὺ σοῦ καὶ τῆς πτωχείας εἶναι τὰ τριάκοντά μου ἔτη, ἡ ἀδάμαστος θέλησις καὶ αἱ ἄπειροι δυνάμεις τῆς κατατροχούσης με στοργῆς.

Σήμερον τὸ ἔλυστα ἐντὸς τεθραυσμένης λοπάδος, καὶ βλέπων αὐτὸ οὕτως δλόγυμνον καὶ ὠραῖον σιτίζον ἐξ ὕδατος καὶ γελῶν, ἐσκηπτόμην.—Καὶ ὅμως τὰ πτωχὰ ταῦτα μικρὰ πλάσματα, ὁ πυρετὸς τὰ ρθείρει, ἡ εὐλογία τὰ τυρλώνει, ἡ σπασμώδης βῆξ τὰ πνίγει ἡ γρύππη τὰ ἄγχει καὶ πρέπει νὰ τὰ βλέπῃ τις καθιστάμενα μελανὰ, σπασμωδοῦντα, ἀνατρέποντα τοὺς ὀφθαλμοὺς πλήρεις δακρύων, ἐπικαλούμενα βοήθειαν διὰ τῶν ὑπελπιστικῶν κινήσεων τῶν μικρῶν χειρῶν τῶν, καὶ μένοντα ψυχρὰ καὶ μὲ τὰ μέλη ἀπεσκληρυμένα· πρέπει νὰ τὰ ἴδῃ τις κλειόμενα ἐντὸς κυτίου, ἐπαγόμενα τετυλιγμένα ἐντὸς μέλανος ὑφάσματος, καταβιβασζόμενα ἐντὸς λάκκου καὶ καλυπτόμενα διὰ χώματος καὶ λίθων· καὶ ἔπειτα νὰ ἐπιστρέφῃ τις εἰς τὴν οἰκίαν σκεπτόμενος ὅτι μένουσιν ἐκεῖ μόνα ὑπὸ τὴν χιόνα, ἐν μέσῳ πεδίου πλήρους σκελετῶν· καὶ πάλιν εἰσερχόμενος εἰς τὴν οἰκίαν νὰ βλέπῃ πάλιν τὰ ἀθύρματά των καὶ τὰ φορέματά των, τὴν κοιτῖδα κενὴν, κενὴν τὴν μικρὰν ἑδραν, κενὸν τὸ δωμάτιον, κενὸν τὸ σύμπαν, καὶ ἐν τῇ φρικῶδει ἐκείνῃ σιγῇ ν' ἀκούῃ ἀντηχοῦντας τοὺς γέλωτας τῶν παιδιῶν τῶν γειτόνων! ὦ! ὅταν τοιοῦτόν τι συμβαίῃ, νομίζω ὅτι δύο τινα ἐναπαλείπονται· ἡ νὰ συντρίψῃ τις τὸ κρανίον του κατὰ τοῦ τοίχου ἢ νὰ κλίνη τὸ γόνυ καὶ νὰ μένῃ αἰῶνας μὲ τὸ μέτωπον καρφωμένον ἐπὶ τῆς κοιτίδος.

Ἀφ' οὗτο ἡ ζωὴ μου συνεδέθη μὲ τὸ πλῆγμα τοῦτο ἡ σκέψις τοῦ θανάτου δὲν μοὶ ἐμπνέει τρόμον ἢ δὲν μὲ λυπεῖ πλέον εἰμὶ καθ' ὅσον συνδέεται μετὰ τῆς εἰς τὸ μέλλον αὐτοῦ ἀφορώσης. Ἀλλ' ἐὰν ὑπὲρ τῆς ζωῆς αὐτοῦ ὤφειλον νὰ θυσιάσω τὴν ζωὴν μου, ἐὰν βέβαιος ἔην ὅτι θὰ σώσω αὐτὸ ὤφειλον τὸ σῶμά μου ὡς ἀσπίδα νὰ θέσω πρὸ αὐτοῦ, καὶ νὰ τὸ ὑπερασπίσω χωρὶς νὰ ὑπερασπίσω ἑμαυτὸν, ἀκίνητος μὲ ἐκεῖνο εἰς τὰς ἀγκάλας μου, καὶ δεκά δολοφόνους εἰς τὰ νῶτά μου, ὦ! φρίττω ὑπὸ ἀγνώστου τινὸς ἀγρίας καὶ ὑπερφάνου ἡδυπαθείας ἐπὶ τῇ σκέψει ταύτῃ· πιστεύω δὲ, ἀισθάνομαι, δεκίζομαι ὅτι θὰ ᾤφινον διάτρητον ὑπὸ πληγῶν ἐγχειριδίων νὰ μοὶ κατασφύσσει τὸ

σῶμά μου, καλύπτων διὰ φιλημάτων τὴν κεφαλὴν του, χωρὶς ν' ἀνοίξω τὸ στόμα νὰ φωνάξω:—Ἐλεος!—καὶ χωρὶς νὰ χύσω ἐν δάκρυ διὰ τὴν εἰμασμένην μου.

Σήμερον τὸ πρωτ', μεταξὺ τῶν ἄλλων παρηδόξων ἰδεῶν του, ἀνεκάλυψα ὅτι πιστεύει ὅτι αἱ ἄνθρωποι εἶναι κατεσκευασμένοι ἐκ ξύλου, καίτοι δὲ τῷ εἶπον:—Ἐδῶ διχόπτεται ἐκ τῆς πτώσεως ἐλαστικῆς σφαίρας ἥτις ἀνέτρεψε τὸ μελανοδοχεῖον.

(Τέλος)

[De-Amicis.]

Γ. Κ. ΣΦΗΚΑΣ

ΔΔΙΚΗ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ

Ἀδικα λέω γουμάρι τὸν Κωστῆ
Ποῦ ὅταν μὲ βλέπει μὲ πισοπλατίζει.
Ἀπεναντίας ὁ τίτλος τοῦ εὐγενῆ
Τοῦ πιάνει καὶ τοῦ ἀξίζει.
Ἐσύρει πῶς δὲν ἔμπορῶ ποτὲ νὰ ἰδῶ
Τὸ μούτρο του τ' ἀντιπαθητικὸ,
Καὶ σὰν μὲ ἰδῇ, εὐθὺς μοῦ τὸ γυρίζει.

Α. Μ.

ΤΟ ΕΥΡΗΜΑ

Ἰάννης εἶνε τυφλὸς ἐκ γενετῆς, πτωχὸς, πτωχότατος.
Ἐκάστην πρωῒν, κρατῶν λεπτὴν ἐκ κλάδου ράβδον, τὴν ὁποῖαν ὁ ὕδιος κατεσκεύασε, κατέρχεται βραδεὶ ἑήματι ἐκ τοῦ προαστείου Π... εἰς τὴν πόλιν.

Ἐρχεται, ὅπως σταματήσῃ εἰς δημόσιον δρόμον καὶ ἐκεῖ ζητήσῃ παρὰ τῶν διαβατῶν ἐλεημοσύνην.

—Νὰ εἶχα τὸ φῶς μου!...—καθ' ἑαυτὸν συχνὰ λέγει.

Ἡμέραν τινα κατήρχετο τὸν συνήθη δρόμον του.

Ἐσταμάτησε τὸ ἀμφίβολον καὶ διστάζον αὐτοῦ ἑήμα, προσκρούσας εἰς τι ἀντικείμενον, ὥθησεν αὐτὸ διὰ τῆς ράβδου του, προέτεινε τὸν ἑνα πόδα, ἐπάτησε σταθερῶς, εἶτα τὸν ἄλλον καὶ ἐξηκολούθησε τὸν δρόμον του.

—Νὰ εἶχα τὸ φῶς μου!... εἶπε καθ' ἑαυτόν.

Καὶ προχωρῶν ἔφθασε παρὰ τὴν εἴσοδον τῆς πόλεως εἰς τὴν συνήθη αὐτοῦ πρὸς ἐλεημοσύνην θέσιν καὶ ἐκεῖ ἐστάθη.

Τὴν στιγμὴν ἐκείνην διήρχετο ἐκείθεν χωρικός πορευόμενος εἰς τὴν ἐξοχὴν τοῦ οἴκου.

ΙΑΚΩΒΑΤΕΛΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΗ ΒΕΛΓΙΟΥ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΔΗΕΟΥΡΙΟΥ

Ἐρριψεν ἐπὶ τοῦ δίσκου τοῦ Γιάννη ἐν δίλεπτον καὶ ἐξηκολούθησε τὸν δρόμον του.

—Ὁ Θεὸς νὰ 'ς τὸ δῶτ' πεντάδιπλο—εἶπεν ὁ Γιάννης εὐχόμενος τὸν χωρικόν.

Φθάσας ὁ χωρικός εἰς τὸ μέρος, ἔνθα ὁ Γιάννης πρὸ ὀλίγου εἶχε προσκρούσει, παρετήρησε τὸ ἀντικείμενον αὐτὸ ἐκεῖνο, ὅπερ ὁ Γιάννης διὰ τῆς ράβδου του ὤθησεν, ἐκυψεν, ἐσήκωσεν αὐτὸ, τὸ ἥνοιξε καὶ παρετήρησεν.

Ἦτο βαλάντιον πλήρες χαλκίνων νομισμάτων καὶ εἰς τι αὐτοῦ διαμέρισμα ἔν ἑκατόδραχμον.

Ἐβλεπεν αὐτὸ εἰς τὸ θυλάκιόν του καὶ ἔμπλεως χαρᾶς ἐξηκολούθησε τὸν δρόμον του.

Σ υ μ π έ ρ α σ μ α

Εὗρεν ἀληθεῖς τὰς λέξεις τοῦ διδασκάλου του, ὅστις πολλάκις τῷ εἶλεγεν ὅτι ἀπωθοῦμεν τὴν εὐτυχίαν τὴν ὁποίαν ἔχομεν εἰς τὰς χεῖράς μας καὶ ὅτι ἡ ἐλεημοσύνη ἀμείβεται θάσσον ἢ θράδιον,

Ὅ σ κ.

ΠΩΣ ΘΑ ΜΟΥ ΦΑΝΗ.

Ὅπως τ' ἀθῶος τοῦ Κριτοῦ
Δίνει χαρὰ μεγάλην
Σ' ἐκείνον ὅπου καρτερᾷ
Νὰ χάσῃ τὸ κεφάλι.

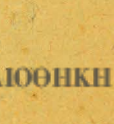
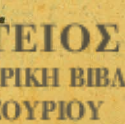
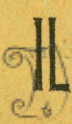
Ὅπως τὸ Δεῦτε τοῦ Χριστοῦ
Θὰ χύσῃ εὐφροσύνην
Εἰς τὴν δεξιὰ του τὴ μεριά
Εκεῖ ποῦ θὰ μᾶς κρίνῃ.

Ἔτσι σ' ἐμὲ θὲ νὰ φανῇ,
Ροδοκρινόπλαστή μου,
Ν' ἀκούσω ἀπὸ τὰ χεῖλη σου
Τὸ, Σὲ ἀγαπῶ ψυχὴ μου.

Β.Σ. ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΣ.

ΑΙΝΙΓΜΑ

Τὸ πρῶτόν μου τρὺς ὄγκους σου πάντοτε συνοδεύει,
Στὸ πέλαγος τὸ δεύτερον ὁ θέλων ἄς γυρεύῃ,
Ἄν δὲ ὀξύτονον γενῇ, εὐθύς σὲ φαρμακεύει.
Χωρὶς τὸ ὄλον μου ποτὲ ἔτος δὲν συμπληροῦται,
Κατ' ἔτος δὲ διηνεκῶς αὐτὸ θ' ἀνανεοῦται.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΙΣ
ΑΙΝΙΓΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ